

Christina begroet Nero. (Blz. 134).

De blauwachtige glinsterende kling was aan drie kanten gescherpt; de bloedsporen waren versch genoeg om iederen twijfel aan de beteekenis dezer onverwachte vondst te doen wijken.

Nero stormde hoe langer hoe verder voort.

Poppea Sabina maakte van een gunstig oogenblik gebruik om den dolk aan het gras af te vegen en hem behoedzaam tusschen haar gordel te schuiven.

Alles was haar nu duidelijk geworden.

Toevallig had zij onlangs hetzelfde wapen

in een van Agrippina's vertrekken zien liggen, een eenvoudigen ponjaard, dien men zeker niet onder de sieraden eener vorstelijke vrouw zoude zoeken.

Alles was zoo gewoon en natuurlijk in zijn werk gegaan en toch zou geen treurspeldichter met al zijne kunst, het zoo hebben kunnen uitdenken.

Nog zag Poppea het weelderig ingerichte vertrek voor zich. Agrippina was ongesteld. Poppea bracht haar een sierlijken bloemruiker, een huldeblijk voor de edele lijderes heette het, maar in waarheid was het een middel

om, met het oog op Nero, de Keizerin-moeder voor zich te winnen.

Agrippina was bij die gelegenheid bijzonder genadig geweest; de gele rozen schenen voor een oogenblik haar hart te hebben verteederd.

Zij liet Poppea bij zich ontbieden en dankte haar.

Behalve de zieke, was alleen de tijgerkat in het vertrek en Acerronia, de Spaansche met de roode lokken.

Eensklaps viel Agrippina in onmacht. Mischien had de sterke rozengeur te heftig op hare kranke zenuwen gewerkt. Acerronia ving hare gebiedster terstond in de armen op, wreef haar het voorhoofd en de slapen, en riep de verschrikte Poppea toe:

— Het reukfleschje, wat ik u bidden mag, spoedig! Rechts in de wandlade achter de ebbenhouten kast. Spoedig! Er staat op geschreven: « Nooit te veel! »

Poppea zocht, maar in hare ontsteltenis zag zij niet terstond den ivoeren knop der wandlade; zij zocht en drukte, totdat eene der overige zilveren deurtjes in de muurbekleding opensprong.

De welbekende kristallen fleschjes van de giftmenster Locusta deden haar terstond beseffen, dat zij iets zag wat, zeer zeker niet voor hare oogen bestemd was.

Hier lagen ook tien of twaalf dolken met driekantig geslepen klingen en een rood koperen handvatsel...

Wel had zij op dit alles slechts één enkelen blik geslagen, maar, haar geheugen was goed.

Behoedzaam duwde zij het deurtje weer dicht; zij vond nu spoedig de bedoelde lade met het reukfleschje en snelde daarmee naar Acerronia terug.

Niemand had iets gemerkt...

Ook nu zou geen mensch te weten komen welk een licht toenmalige ontdekking op het thans gebeurde wierp.

Agrippina mocht in de verste verte niet vermoeden, dat Poppea Sabina onder haar gordel het bewijs verborgen hield van de schuld der Keizerin-moeder aan den moordaanslag op Flavius Scevius en dat het haar maar een enkel woord zou kosten Agrippina tegenover

den niets kwaads vermoedenden Nero te ontmaskeren. Zoodoende bleef de jonge vrouw meesteres over de omstandigheden.

Voorloopig het strengste stilzwijgen, maar later, wanneer haar belang het eischen mocht, dan: voorwaarts! Bij Jupiter, Nero zelf zou dan zien hoe voortreffelijk dezen ponjaard bij de tien of twaalf overige paste!

Deze gedachten schoten haar met bliksem-snelheid door het brein.

Zielsvergenoegd snelde zij verder.

Spoedig had zij den nog altijd zoekenden Cesar ingehaald.

— Daar komen de anderen al weer terug, sprak zij met een zucht; het schijnt wel dat zij even vruchteloos gezocht hebben als wij.

— Niets gevonden Cesar, niets! riep Tigellinus reeds van verre met stamelende tong den Cesar toe. Ook de Pretorianen, die ik daareven ontmoette, hebben geen spoor van den misdadiger ontdekt! De soldaten hebben hunne lansen overal tusschen de laurieren en mirten geboord; was de spitsboef ergens verborgen geweest, dan zouden zij hem onfeilbaar hebben moeten treffen.

— Dan moet hij over den muur geklommen zijn, hernam de Keizer.

— Dat is bijna niet mogelijk zonder ladder; en had hij die gebruikt, dan zou men de afdruksels van de voeten in het zand hebben moeten vinden gesteld al, dat de kerel de ladder achter zich opgetrokken had. Bovendien staan buiten immer Pretorianen op wacht en soldaten van de stadscohorten, die door het rumoer opmerkzaam waren gemaakt.

— Welnu, dan moet de sluipmoordenaar in ons midden zijn!

Tigellinus trok de schouders op.

— Wie van de gasten zou zulk een lafhartige schurk wezen? En dan, wie zou onzen wakkeren Flavius Scevius zoo vijandig gezind zijn! Hij is algemeen bemind, onze vroolijke gastheer... Zijne slaven dragen hem op de handen. Paul misschien...

— Paul bevond zich binnenshuis, toen er om hulp werd geroepen.

— Nu, hij is toch op den loop geweest een paar maanden geleden.

— Dat was uit angst, maar volstrekt niet uit vijandige gezindheid.

— Maar wie kan het dan geweest zijn? vroeg Tigellinus. Gij gelooft toch zeker niet...

— Ik geloof voorloopig nog niets! hernam de Keizer. Maar gij zult met mij moeten toestemmen, dat de dolk niet vanzelf is komen aanvliegen. Ik zal dus doen wat mijn plicht is. Ga Burrus waarschuwen! Laat hij zijne Pretorianen bijeengeroepen! De stadssoldaten moeten buiten de wacht houden, voor het geval, dat de boosdoener soms in een boom geklommen mocht zijn en zich daar tusschen het dichte gebladerte zou willen schuilhouden. Iedereen, van den senator, tot den geringsten slaaf zal onderzocht worden. Het moet en zal duidelijk blijken, dat in Nero's rijk dergelijke bandietenstreken niet ongestraft bedreven kunnen worden.

Vijf minuten later klonk het trompetsignaal. Van alle kanten stroomde de lijfwacht samen. Ook de gasten waren weldra voltallig.

— Zet gij u naast ons neder, sprak de Cesar tot Poppea Sabina. Gij, die u bij Flavius Scevius bevondt, toen de snoode aanslag plaats had, vertegenwoordigt hier, om zoo te zeggen, het openbaar geweten. Uwe droefheid en uwe schoonheid zullen de schuldige met berouw en schaamte vervullen, en zoo de ontdekking gemakkelijk maken. Ook zijt gij, omdat gij bij hem waart, de eenige op wie geen verdenking kan rusten, gij en wij, de keizerlijke familie!

Toen de bekoorlijke Poppea aan de linkerzijde van den Imperator bleef staan, wierp Agrippina haar een zonderling vragenden blik toe, dien de overmoedige, jonge vrouw echter kalm en vriendelijk beantwoordde.

Waartoe zou het dienen op dit oogenblik Agrippina tegen zich in het harnas te jagen? Neen, Poppea was veel te slim om hare verstrekkende plannen door overijling in duigen te doen vallen!

— Wie zou zij zoo opeens tot haar werktuig hebben weten te maken, de keizerlijke boosdoenster? dacht Poppea. Burrus moet haar gunsteling zijn... Maar hem acht ik er te goed voor. Het zou al te gemeen, al te laaghartig

zijn! Misschien de Centurio Ubius, die zoo verbazend snel bevorderd wordt?... Maar, waar vraag ik eigenlijk naar? Nu ik weet uit welke bron de misdaad is voortgekomen, weet ik immers genoeg?

In haar hart moest zij lachen, wanneer zij bedacht hoe juist van pas die onmacht van Agrippina gekomen was. Toen had zij het spel doorzien en de macht, die zij daardoor verkregen had, zou haar naar alle waarschijnlijkheid vroeg of laat wel eens te stade komen.

In weerwil van dit gevoel van heimelijke zegepraal, wist zij zich te beheerschen en eene kalme houding aan te nemen, toen de verontwaardigde Nero, met vlammenden blik, de verzamelde menigte overzag en uitriep:

— Er is een misdaad gepleegd, eene onvergefelijke, laaghartige misdaad. Helpt mij den misdadiger ontmaskeren! Wie zich schuldeloos voelt, houde het niet voor overbodig deze schuldeloosheid te bewijzen. Niemand verlate zijne plaats eer hij verklaard heeft, waar hij zich op het oogenblik van den aanslag bevond, en getoond, dat hij geen verborgen wapen bij zich draagt en er geen sporen aan hem zijn van 't vergoten bloed. Gij vooral, roemzuchtige Pretorianen, steunpilaren van recht en wet, gij, in de eerste plaats, moet zorgen, dat de schurk ontmaskerd worde! Stelt u de onuitwischbare schande voor, dat hij zich soms in uw midden bevond! Weg met den eervergetene! Weg met hem uit de krijgshaf-tige keurbende! De beul zou zich te goed achten om hem den genadeslag te geven!

Een goedkeurig gemompel deed zich hooren.

— Begin maar met mij, sprak nu de Keizerin-moeder en breidde de armen uit, als gaf zij zich over aan een onteerende straf.

Bij de heftige beweging die zij maakte, wilde het toeval, dat eene zilveren kram, die door de bekleeding van den eerezetel heenstak, haar de hand verwondde. Een paar bloeddruppels bevleekten het harnas van den naast haar staanden centurio Ubius en daarna haar eigen sneeuw wit gewaad.

— Moeder! riep de Keizer onsteld, wat doet

gij daar? Nogmaals bloed op dezen schoonen dag, die zoo heerlijk had kunnen eindigen?

— Mijn zoon, dit bloed is iets toevalligs, maar in het toeval openbaart zich soms de wil der onsterfelijke goden. Misschien willen zij u, hun uitverkoren lieveling, doen inzien, dat gij de gasten van Flavius Scevinus beleedigt, wanneer gij hier eene terechtzitting gaat houden, als ware het feestelijk versierde park van een senator de Basilica, waar het gepeupel zich verdringt, om naar de spitsvondigheden van de rechtsgeleerden te luisteren.

Nero tastte met beide handen naar zijn hoofd. Het duizelde hem.

Was hij dan nog altijd de tien- of twaalfjarige knaap, die wanneer hij met eene gescheurde tunica tehuis kwam, door zijne moeder bij de haren getrokken werd, met een geweld alsof zij het van eene Oskische boerin had geleerd?

Reeds was hij op het punt om, bedaard, maar met kracht, te verklaren, dat de veiligheid zijner staatsburgers hem meer gold dan de vormen van hoffelijkheid en wellevendheid, toen Burrus, de overste der Pretorianen, hem voortkwam.

— Machtige Agrippina, begon hij met vaste stem, mijn ambt gebiedt onmiddellijk aan het werk te gaan om aan de bevelen des Imperators gevolg te geven. De aanzienlijke dame moge zich daardoor gekwetst achten: de moeder des Keizers zal zeker bereid zijn te erkennen, dat de oude, ruwe soldaat zijn plicht heeft gedaan.

Agrippina trok de schouders op.

Wanneer de overste der Pretorianen Nero's partij koos, wat kon zij daartegen doen? In stilte besloot zij den beer nu voor goed met rozenketen te binden, dan kon zij in het vervolg dergelijke onverwachte uitbarstingen van plichtgevoel voorkomen.

De bevelhebber der Pretorianen riep nu acht zijner manschappen, op wier onwrikbare trouw hij kon rekenen, en gaf bevel dat zij eerst hunne kameraden, vervolgens al de mannelijke gasten, voor zoover zij niet konden aangeven, waar zij zich op het oogenblik van den aanslag hadden opgehouden, en eindelijk

de slaven aan een nauwkeurig onderzoek moesten onderwerpen.

Aan de vrouwen en meisjes, die niet in staat waren terstond hare onschuld te bewijzen, beval hij, zich onder bedekking van eenige Pretorianen, naar het atrium te begeven.

Geen van de aanwezigen stond op.

De geheele zaak was boven verwachting spoedig afgedaan.

Ieder van de gasten kon tenminste twee of drie getuigen noemen, die onder eede konden verklaren, dat hij zich ergens anders had opgehouden.

Nergens werd een driekantig geslepen dolk gevonden, en de vorm van de wond liet toch geen twijfel over of zij was met een dusdanig wapen toegebracht.

De slotsom van het geheele onderzoek was, om zoo te zeggen nul.

— Heb ik het niet gezegd! riep Agrippina. Wij vragen u verschooning, geëerde gasten van Flavius Scevinus, indien de vurige ijver voor recht en wet onzen geliefden zoon een weinig te ver gevoerd mocht hebben.

Nero bewaarde het stilzwijgen. Zijne ziel was reeds geheel met andere beelden vervuld...

Zonder iets meer te zeggen, stond hij op en overhandigde ongemerkt aan Paul het schrijven voor de Siciliaansche dame.

Daardoor werd de Cesar weer levendig herinnerd aan het geluk, dat hij aan Christina's zijde gesmaakt had, en eensklaps was de gedrukte stemming waarin hij het laatste uur had verkeerd, als sneeuw voor de zon geweken.

In dezelfde orde, waarin men de woning van Flavius Scevinus was binnengetreten, nam nu de Keizerlijke familie den terugweg. Metella, de gemalin van den beklagenswaardigen Scevinus, vergezelde de gasten tot in het vestibulum.

— Moge hij spoedig hersteld zijn! fluisterde Agrippina, de vrouw des huizes vriendelijk op het voorhoofd kussend.

— Dat hoop ook ik van harte! sprak Nero, terwijl hij Metella's hand driemaal aan de lippen drukte.

— En moge de misdadiger, die uw vrede verstoord heeft, in weerwil van zijne slimheid ondekt worden! zei Octavia, de schreiende vrouw omarmend. Wees niet zoo bedroefd, liefste Metella! Uw huisarts is een ervaren geneesheer en de wond is immers niet gevaarlijk!

De stoet zette zich in beweging. Noch Nero, noch Octavia sprak een enkel woord. Behalve de regelmatige voetstappen der dragers, van de fakkelknechten en de soldaten der lijfwacht, hoorde men geen geluid.

Nero zag in den geest eene schitterende zonne verrijzen, die hem heden een oogenblik had beschenen, en die morgen zou terug keeren om hem gelukkig te maken, zijn leven lang.

Octavia daarentegen had, hoewel zij niet het geringste vermoedde, het benauwende gevoel alsof het nimmer meer dag zou worden.

Het rustige, kalme zwijgen van haar echtgenoot was zoo buitengewoon welsprekend. Zijne oogen straalden, zijn mond glimlachte

gelijk die van een kind, droomend van de pop, die hem geschonken werd.

Wat hem zoo kalm en rustig stemde, wat aan zijn gelaat deze indrukking van blijden levenslust gaf, kon immers niets zijn dan dit eene, de Babylonische roos, waarnaar miljoenen vruchteloos zoeken: het geluk.

De arme Octavia voelde het met onuitsprekelijke snerpande pijn, dat zij geen deel had aan deze gewaarwordingen; dat de Babylonische roos in *zijne* hand voor *haar* zeggen wilde: smart en gemis en verlatenheid voor altijd.

— In uwe hoede beveel ik mijn leven, al goede Jupiter, prevelde zij onhoorbaar.

Zij wong de handen. Zij kermde alsof haar het harte zou breken, maar even onhoorbaar als de jeugdige Spartaan, dien het gevangen roofdier in stilte de borst aan bloed krabde.

Claudius Nero, die in het volle gevoel van zijn geluk, naar den met sterren bezaaiden April-hemel opzag, behoefde niet te weten hoe diep, diep rampzalig zij was.

HOOFDSTUK XVII

DE BRANDBRIEF

Dagen zijn verlopen.

In een allerliefste villa, een paar uren buiten de stad gelegen, zat Christina in een met kussens belegden zetel en volgde met verlangenden blik, de schaduw op den zonnewijzer.

Nero zat bij den vlootvoogd Anicetus en kon dus heengaan wanneer hij wilde.

Hij verlangde vurig naar haar terug te keeren, die hem meer gold dan de glans van zijn troon, meer dan de wijsheid van zijn minister. De jonge vorst gunde thans aan den grooten van zijn hofburcht zooveel invloed op de regeering als hun slechts beliefte.

Hij liet toe, dat zijne moeder, ja, dat Octavia hare stem mengde in dingen, die, zelfs volgens Agrippina's opvatting, tot het uitsluitend domein van den Imperator behoorden. De feestdronk van Flavius Scevius scheen gansch en al in den wind te zijn gesproken.

Nero stemde alles toe wat Seneca, vaak onder den invloed van Tigellinus, hem voorstelde.

Op raad van die beiden verdubbelde hij, gedurende de maand December, waarin zijn geboortedag viel de soldij der Pretorianen en, vreemd genoeg, ging het in al de veertien wijken tegelijkertijd van mond tot mond, dat dit gewichtige denkbeeld ontstaan was in het brein van Tiggellinus.

De Keizer nam alle ceremoniën waar zoo vaak de hof-étiquette dit verlangde; maar hij deed alles in de stemming van iemand, die met kalme gelatenheid zijne dagtaak verricht, omdat hij zijn geluk verwacht van de overblijvende uren van vrijheid.

De gedachte aan Christina hield hem van den vroegen morgen tot den laten avond bezig.

De geheele wereld was in zijn oog slechts de lijst voor de ééne heerlijke schilderij, die hij, in stilte, als een heiligdom bewaarde.

Niemand wist nog van de zaak behalve Tigellinus, wien hij, in de volheid van zijn onbeschrijfelijk groot geluk, alles had toevertrouwd.

Hij kon het niet zwijgen, hij moest zijn hart bij iemand uitstorten en Tigellinus, die zich immers altijd zijn vriend had betoond, had hem bij de schim zijner overledene moeder gezworen, dat hij niets zou verraden.

Christina zat hem thans te wachten getooid in een blank gewaad dat in lieve fronsels om haar heen zwierde.

Zij sprong op. In het peristylum vernam zij de voetstappen van Paulo, den getrouwen slaaf, aan wien Claudius Nero het beheer over de kleine villa had toevertrouwd.

De wachtende wist wat dit geluid betekende.

Van het platte dak der bovenkamer had Paulo den welbekenden draagstoel zien naderen, waarin, achter zijden gordijnen, de Apollo-gestalte des Keizers rustte. De vier Lusitaniërs in hunne eenvoudige, grijze kleedij, waren vertrouwde mannen; niemand lette er op, wanneer deze lectia door het osius de half overdekte voorgalerij binnenkwam.

Christina ging het peristylum door tot aan de gang. Daar zag zij met kloppend hart hoe Claudius Nero in zijne gebloemde tunica en de witte toga luchtig over den arm geslagen, den draagstoel verliet om zich rechtstreeks naar het gezellig vertrek te wenden waar de vijfarmige luchter reeds met zachten glans de wanden en de kostbare meubelen bescheen.

Met vreugde begroette het meisje Nero. Deze verborg evenmin zijne blijdschap haar weer te zien. Lang en innig bleven zij in gezelligen kout tesamen, tot Nero haar eensklaps vroeg :

— Christina, mijne ster, zijt gij gelukkig?

— Onuitsprekelijk gelukkig!

— Hebt gij misschien ook den een of anderen wensch, dien gij verzwijgt!

— Neen....

— Christina, ik zie het, gij bloost! Zeg mij de waarheid.

— Welnu dan, ik dacht, dat het wel heerlijk zou wezen als ik u eens mocht vergezellen, naar het Marsveld bij voorbeeld.... Ach, weet gij nog, dat heerlijk uurtje in de tent van den toovenaar? Maar dat kan nu eenmaal niet....

Nero liet het schoone jongelingshoofd een oogenblik in de hand rusten.

— Waarom zou dat niet gaan? vroeg hij. Wie zou het mij verbieden, liefste Christina?

— Uwe moeder, Octavia, de achtbare Senaat. Weet ik het?

— Ik zal u bewijzen, dat gij u vergist. Ik ben heer en meester, mij gehoorzaamt het Pretorium en het beste deel des volks. Morgen kan ik niet.... Morgen gebruik ik het middagmaal bij Trasea Paetus. Overmorgen echter zal ik wel een voorwendsel weten te vinden....

Tegen vier uur kom ik u halen,, om met mij naar de lanen van den Campus te gaan!

— O, hoe heerlijk! riep zij en klapte in de handen.

Zij had het in het stille landhuis op den duur toch wel wat eenzaam gevonden, hoewel de voortreffelijke Paulo met het beste gevolg onderwijs gaf in natuurkunde en Romeinsche geschiedenis. Doch nooit wandelde zij uit.... Steeds bleef zij in het liefelijke huis....

— Nu zie ik, dat gij om mijnentwille iets durft wagen, fluisterde zij verheugd. Maar ik wil geen misbruik maken van de wijsheid. Voorzichtigheid is de moeder van de wijsheid. Voor zooveel het van mij afhangt, zal geen van die onverdragelijke leegloopers mij erkennen. Ik zal een dichten sluier voordoen...

— Dat laat ik aan u over! Maar nu moeten wij nog een kwartiertje rustig samen praten. Ach, de tijd van mijn geluk vliegt nog altijd voorbij met de snelheid van een vierdubbel gevleugelden Hermes!

In de aangenaamste stemming van de wereld keerde de Imperator twee dagen later naar die villa terug.

Nog stond de zon wel hoog aan den hemel, maar sinds het vierde morgenuur woei van den kant der Tyrreheensche zee een verkwik-

kend koeltje dat zacht en verfrisschend door de toppen der hooge cypressen speelde en, aan een overmoedigen knaap gelijk, den geur der donkerroode rozen in al de hoeken van den tuin verspreidde.

De prachtige lectica, door acht in vioolkleurige zijde gekleede Lusitaniërs gedragen, was, evenals de schitterend uitgedoste slaven, een geschenk van den Keizer aan Christina.

Hij deelde haar dit mede, toen zij zich in den draagstoel nedergezet en de gordijnen zoo dicht toegeschoven hadden, dat niemand zonder bijzondere inspanning naar binnen kon zien.

— Mag ik het gordijn nog eene vingerbreedte opschuiven? vroeg Christina. Mijn sluier is dicht genoeg; niemand zal mij herkennen!

— Doe wat gij wilt, hernam de Keizer. Uw stem is voor mij de stem van het Noodlot.

Christina stond recht op het stoeltje in de lectica, een glans van geluk straalde over haar wezen.

— Waarom doet gij zulks? vroeg Nero.

— Zoo kan ik veel beter zien, het prachtige Rome, de fraaie paleizen en de burgers met hunne witte toga's..... Daar vlak voor ons ligt de Aventinus met den Diana-tempe; en daar, wat meer links, de breed glooiende Janiculus. Hoe scherp steken de zwartblauwe omtrekken af tegen de doorschijnende lucht! Zeg, gaan wij over het Forum? Ik zou zoo gaarne uwe vorstelijke woning willen zien en mij trachten te verbeelden, dat ik het recht had er binnen te gaan.

— Dat hebt gij, Christina!

Zij legde hem haar handje op den mond.

— Kijk, nu slaan wij den hoek om.... Dit is de Via Sacra. En daar ginds, door den tempel der Dioscuren beschermd, verheft zich de al oude hofburcht der Imperatoren.

Nu gluurde Christina, den sluier voor het gezicht trekkend, weer met kinderlijke nieuwsgierigheid naar het bonte menschengewemel op het Forum.

Plotseling trok zij het hoofd terug.

— O, hoe vervelend!

— Wat is er? vroeg de Imperator.

— Dat was Pallas, de vertrouwde der Keizerin-moeder. Hij ging rakelings langs onze lectica heen en hij heeft mij herkend.

— Gij zijt zoo dicht gesluiert of gij een Egyptisch tooverbeeld waart.

— Neen, neen, en Pallas heeft goede oogen. Ik heb u immers verteld?....

— Ja, dat ook hij den blik tot u heeft durven opslaan! Wat moet hij zich ongelukkig gevoelen! Ik beklaag hem van ganser harte...

— Hoe het zij, hij heeft mij herkend en ik ben bang....

— Waarvoor mijn schuchter reetje?

— Hij zal mij kwaad trachten te doen...

— Ben ik dan de Keizer niet?

— Dat is zoo...., maar juist als Keizer hebt gij al tegenstanders genoeg en zou ik u niet graag ook nog persoonlijke vijanden op den hals schuiven, en dan nog wel zulke gevaarlijke als deze Pallas met zijn somberen blik...

— Gij kent hem te veel invloed toe. En daarenboven, indien hij u al herkend mocht hebben, zou hij dan ook terstond weten wie uw metgezel is. Claudius Nero zal wel zorgen, dat er geen haartje van uw hoofd gekrenkt worde!

— Gij hebt gelijk! fluisterde Christina. Moedig en vol vertrouwen, dat zij onze lijfspreuk. Goede hemel, wat is het hier mooi! Het geheele Marsveld is als een bloeiende tuin! Zie toch die platanen, die steeneiken eens! En die prachtige vuurroode bloemen tusschen de grasperken! En daarginds die palmhagen met al die kunstig uitgesneden figuren....

— Ziet gij die reusachtige C. N. C. boven de zuilen van het marmeren voorportaal?

— Dat beteekent Claudius Nero Cesar! jubelde Christina. Al de glans en heerlijkheid om ons heen, schijnt enkel te bestaan om u hulde te brengen...

— Daar ginds staat de tent van den Egyptenaar, vervolgde hij na een oogenblik zwijgens. Als ik eens bedenken hoe stout die sluwe Nicodemus over uw lot durfde beschikken! De rechtvaardige, de wijze had toevallig vergeten, dat een onschuldig meisjeshart geene

koopwaar is, waarmee men schachert, maar een schat, die geheel vrijwillig moet worden weggeschonken....

— Ach, ik beminde u toen al zoo innig! Hadt gij mij toen bij de hand genomen, ik zou u gevolgd zijn tot aan het einde der aarde....

— Ja, ik heb dat, helaas, verzuimd..., prevelde Nero weemoedig.

Maar eensklaps zich zelve beheerschend :

— Schaam u, dwaze knaap! Gij hebt al wat gij wenscht en gij zoudt klaagliederen aanheffen! Laat ons vroolijk zijn, Christina! Laat ons blij en volop van het heden genieten. Sombere gedachten zijn bespottelijk, waar de liefde met de liefde samenkomt! Ja, daar staat de tent van den Egyptenaar! Maar ik lach er om! Ben ik niet duizendmaal gelukkiger dan in den voorgaanden herfst?

— Zoo hoor ik u gaarne! Wat is het hier schoon in de lanen! Overal prijkt gij, in marmeer, in brons, in zilver, in goud, en overal zijt gij dezelfde groote held! Nero, ik zal nog krankzinnig worden van ijdelheid en trots! Zoover de bewoonde wereld reikt, klinkt uw naam, uw roemvollen naam... « Nero! » murmelt de Lusitaniër en vol eerbied buigt hij de knie voor uw beeld. « Nero » klinkt het in Azië, in Afrika; « Nero » in Gallië, en over de grenzen, bij de Germanen....

— Die buigen anders niet zoo bijzonder diep voor het beeld des Keizers!

— Niet? Waarom niet?

— Omdat zij een vrij volk zijn en niet dienen onder den Romeinsche adelaar en vooral niet de Belgen.... Herinnert gij u niet wat Julius Cesar eens verklaarde: Van al de volkeren der aarde zijn de Belgen de dappersten!

— En waarom bestrijdt men die moedige en vrijë volkeren?....

Doch zonder het antwoord af te wachten op haar vraag deed zij hem een tweede :

— Zeg mij eens, wie is toch de schoone vrouw, daar naast die bevallige Oosterlinge in den draagstoel, in dien lichtrooden bedoel ik, met dragers in het geelbruin...? Mooi is zij, maar welk eene onaangename, loerende uitdrukking in hare oogen...

— Hebt gij nooit gehoord van Poppea Sa-

bina, de vrouw van Otho, mijn ouden speelmakker?

— Jawel, jawel! Maar zie eens hoe zij u aankijkt! Zij moet u uit de verte herkend hebben. Het trotsche gezicht gloeit van toorn...

— Wat doet gij nu?

— Ik houd de gordijnen dicht, totdat wij voorbij zijn.

— Om nog meer hare aandacht te trekken...

— Om te zorgen, dat haar booze blik u geen kwaad kan doen. Zeg Nero, hebt gij veel met haar omgegaan?

— Neen, zeer weinig, en bovendien ben ik tegen alle booze blikken zoo goed beveiligd alsof ik eene amulet op de borst droeg.

— Wij Nazareners gelooven niet aan de ondermacht van die dingen. Maar wilt gij eene lok van mijn haar knippen en die altijd bij u dragen, dan zal u dat zeker geluk aanbrengen, denk ik....

— Vandaag nog zal ik mij van een lokje meester maken; het zal mij beschermen, al viel alles rondom mij in puin!

— Zeg mij nu nog eens wie de Oosterlinge was met het donkere haar die naast haar zit. Zij had ook zoo iets in de oogen... Ik weet het niet, maar mij dunkt, die twee behooren bij elkander.

— Vindt gij dat? Het was Hafdra, de verwetene van Poppea Sabina. Men zegt, dat zij tot over de ooren verliefd is op Pharax...

— Pharax?

— Ja, op dien nieuwbakken centurio van de lijfwacht.

— Denzelfden...? Maar die was toen nog soldaat bij de stads-cohorte.

— Jawel, jawel, het is dezelfde, die toen Paul naar de strafplaats moest brengen. Wie zich in de gunst van Keizerin Agrippina mag verheugen, komt spoedig vooruit op de ladder der fortuin....

— Nu, ik gun Pharax aan Hafdra en Hafdra aan Pharax! Ziet gij, Nero, ik zou allen om mij heen gelukkig willen zien! Indien ik het voor het zeggen had, dan zou er geen verdriet en ellende meer zijn; niets dan blijchap en zonneschijn en vreugdeliederen....

— Dan moest gij den dood tegenhouden, wanneer hij aan de moeder het blozende kind ontnemt of aan den vader een veelbelovenden zoon! Dan moet gij alle ijdele verwachtingen, teleurstelling, ziekte en den merg en been verteerenden ouderdom van hunne macht kunnen berooven....

Dit was de laatste ernstige toon, die zich in hun gekeuvel kwam mengen. Hoe liefelijk spreidden de olmen, de pijn- en ahornboomen hunne breede takken uit over den weg! Bij iedere nieuwe wending van de dragers vertoonden zich ook weer nieuwe vergezichten, dan op de vijf spitsen van den berg Socrate, dan op de hoogten van Albanum of op de uitgestrekte heuvelrijen van Sabinum. De toren van Mecenase rees fier omhoog in de blauwe lucht en rondom, zoover het oog reikte, niets dan bloemen, landhuizen, weeldig lentegroen eene wereld geschapen om in te droomen en te genieten!

Nog eer de zon tot aan den top van den Janiculus was gedaald zaten Nero en Christina weder bijeen in de villa, voorbij den Drusdus-boog.

Nero gebruikte heden bij haar het middagmaal. Zij was buitensporig verheugd over dezen inval en haar keukenmeester had voor een keurig maal gezorgd. Met eigen hand schonk zij den Keizer den wijn in de sierlijke drinkschool.

Eensklaps werd er aan de deur geklopt, zacht, bescheiden, maar toch met een zekeren ernst, alsof hij, die buiten stond, zich van zijn goed recht bewust was.

Met gefronst voorhoofd sprong de jeugdige Cesar op.

— Wat beteekent dat? vroeg hij, bevend van drift.

— Ik begrijp het niet; geene van de slavinnen zou het wagen.... Paulo misschien....

— Paulo, sprak de Imperator, weet, dat ik streng verboden heb...

— Dan moet het iets buitengewoons zijn, dat hem de gehoorzaamheid doet vergeten.

— Zal ik de deur voor hem openen?

— Vraag eerst eens wie het is...

Zij was bleek geworden bij den harden, on-

aangenamen toon, die zulk een wanklank gaf in deze vertrouwelijke, rustige omgeving.

— Mijn hart bonst..., sprak zij anstig.

— Dwaas kind, zei hij kalm. Waarvoor maakt gij u anstig? Wat ter wereld zou u kunnen bedreigen, zolang gij zoo goed en zoo lief blijft als gij nu zijt en terwijl de Keizer de hand beschermend over u uitstrekt?

Met bedaarden gang stapte hij naar de deur, schoof den grendel weg en riep door eene kier:

— Zijt gij het, Paulo?

— Ja, heer, klonk het op gedempten toon terug. Vergeef mij, dat ik in de opgewondenheid van het oogenblik, uw gebod heb overtreden. Het gebeurde was ook zoo zonderling!

— Wacht even!

Vervolgens zich tot Christina gewend:

— Het is Paulo. Mag hij binnenkomen?

— Wat mij betreft, ja, gaf zij hem ten antwoord, reeds ietwat nieuwsgierig, ofschoon zij den schrik over de onverwachte stoornis nog niet te boven was.

De slaaf verscheen en boog eerbiedig.

— Spreek nu! gebood de Keizer.

— Het geval is spoediger verteld dan de fabel van den stervenden leeuw. Ik stond in het vestibulum en verheugde mij in den heerlijken avond, zonder aan iets bijzonders te denken. Daar treedt eensklaps een onbekende Pacuvius of Lucilius, met de kap van zijn mantel half over het gezicht getrokken naar mij toe en vraagt op den lompen en ruwen toon van een pakkendrager: « Woont hier Christina, de vrijgelatene van Nicodemus? »

— En wat hebt gij hem geantwoord? vroeg de Keizer.

— Wel, ik heb hem kort en goed gezegd, dat hij een vlegel was.

— Dat moet erkend worden, Paulo, de kunst van hoffelijkheden te zeggen, verstaat gij als geen ander! En wat deed de vlegel, nam hij genoegen met uwe toespraak?

— Hij viel met eene zekere drift op mij aan, greep mij in de borst, kreeg tot loon een paar vuistslagen en brulde daarop woedend: Wilt gij misschien den beleedigde spelen, ellendige huichelaar? Ik sta hier in naam van hoogge-

plaatsten, die u gemakkelijk kunnen verpletteren!

— Nog één woord en ik sla u tegen den grond! riep ik toornig.

Toen scheen hij te merken, dat ik niet behoor tot degenen die zich bang laten maken en hij begon wat beleefder te worden. Na eenig over een weerpraten, gaf hij mij een dubbel omwonden wastafeltje.

— Er is groote haast bij, voegde hij er zeer gewichtig bij. Het wel en wee van den Keizer hangt misschien van de spoedige overhandiging af. Haast u dus! Vergeef mij daarom, heer, zoo ik in mijn haast uw gebod heb vergeten, ik dacht, dat het toch wel waar kon zijn, dat het Noodlot het wilde....

Paulo ging heen.

De Keizer nam een van de zilveren vruchtenmesjes en sneed het koord midden door, waarmee de beide zijden van het leetje tegen elkander waren bevestigd. Vervolgens las hij op halffluiden, ietwat spottenden toon het volgende :

De voormalige slavin Christina, van den Romeinschen ridder Lucius Nicodemus, wordt bij deze in haar eigen belang gewaarschuwd, dat den Imperator, dien zij met hare tooverkunsten omstrikt heeft, onverwijd moet teruggeven aan zijne edele gemalin, die in wanhoop om hem treurt.

Indien zij zich bereid verklaart hare woning en het gebied van de stad der zeven heuvelen binnen drie dagen en voor altijd te verlaten, dan zullen de vrienden der jeugdige Keizerin genade voor recht laten gelden, haar niet verder lastig vallen en haar ook niet aan de Aedillen overleveren tot straf voor haar gedrag, maar haar zelfs eene som doen ter hand stellen, waardoor haar levenslang een behoorlijk inkomen verzekerd is.

Weigert Christina, dan zullen de vreeselijkste gevolgen op haar eigen hoofd nederkomen. Degene, die haar dezen brief doet toekomen, is van zins en bij machte aan deze bedreiging gevolg te geven.

Van Christina wordt verlangd, dat zij nog heden haar besluit zal te kennen geven, door zich bij het begin van de tweede nachtwake

op het platte dak te vertoonen en den man, die haar dit gebracht heeft, een helder en duidelijk : Ja, ik ga! toe te roepen, zoodra hij, door een fakeldrager vergezeld, haar huis voorbijgaat. Zijn herkenningsteekken zal zijn : Een vuurroode doek over de penula en het luidgesproken woord : Het spijt haar!

Toen Nero zweeg, was het meisje als verpletterd op den bronzen zetel nedergezonken. Brandende tranen sidderden aan de halfgesloten wimpers.

Nero legde het schrijven schijnbaar kalm maar toch heimelijk verontrust neer. Vervolgens op Christina toetredend:

— Christina, ik ken dit handschrift, met hoeveel zorg het ook veranderd is.

Het snikkend meisje zag hem eensklaps aan.

Hij droogde hare tranen met een slip van zijn kleet.

— Het is de hand van mijne moeder, van Keizerin Agrippina! sprak hij ernstig. Met bijzondere zorg heeft zij de schrijfstift gevoerd en met slimme berekening hier en daar een lijn getrokken, bestemd om mij van het spoor te brengen. Maar ik ken haar schrift te goed, al gebruikte zij ook hare linkerhand.

Christina zuchtte.

— Van uwe moeder heb ik in ieder geval nog meer te vreezen dan van uwe gemalin.

— Octavia is kalm en ernstig! hernam de Cesar. Hare liefde voor mij schijnt reeds lang verdwenen te zijn. Gij kunt dus wel gelijk hebben. Zij heeft mij nooit toebehoord..., onze zielen passen niet bij elkaar... ik twijfel geen oogenblik aan de juistheid van mijn eersten indruk. Ook in verschillende zinswendingen herken ik den trotschen toon der gebiedster, die nooit een wensch heeft geuit, waarvan zij niet onmiddellijk de vervulling zag.

— Welk een ramp! zuchtte het jonge meisje.

— Ramp? Waarom? Wie is heer en meester in Rome: Agrippina of ik?

— Zij is uwe moeder.

— Gij wilt zeggen: zij behandelt mij als een kind, omdat ik tot dusver hare medewerking in staatsaangelegenheden heb geduld?

Gij dwaalt, Christina! Wat tot dusver geschied is, geschiedde alleen omdat het met mijn wensch overeenkwam.

Sedert ik u ken, heb ik de anderen hun gang laten gaan. Agrippina en Seneca voerden den scepter; ter nauwernood bleef ik in verkeer met Burrus en den ijverigen Tigellinus, die met een handvol goudstukken van tijd tot tijd bij de soldaten van de lijfswacht mijn aandelen levendig houdt. Nu echter, nu zij mij het eenige willen ontrooven, dat ik mij voorbeheld, zullen zij voelen, dat mijne gunst hen allen gemaakt heeft tot hetgeen zij zijn; dat ik heer en meester ben en dat ik mijn geluk verdedigen zal op leven en dood!

— Gij zult u zelve in het verderf storten! jammerde Christina. Tracht niet tegen den stroom op te roeien. Verzet u niet tegen de aanstormende overmacht! Nero, mijn lieveling, gij dwaalt! Geloof mij toch, de teugels, die gij bijna geheel uit de handen gegeven hebt, zijn niet zoo op een gegeven oogenblik terug te nemen, en eer gij ze weer in uwe macht hebt, ligt Christina verpletterd onder de raderen!

Hij trok haar tot zich. Met de linkerhand hare schouders omvattend, hief hij de rechter tot een duren eed omhoog, dat hij haar beschermen en steunen zou tot aan zijn laatsten ademtucht.

— Nero, wat moet ik doen? fluisterde zij. zeg het mij maar! U gehoorzaam ik blindelings, al wist ik dat het mijn dood zou zijn!

— Blijft gij maar stillekens thuis! gaf Nero glimlachend ten antwoord. Laat het ostium en het posticum door onzen getrouwen Paulo met

dubbele grendels sluiten. Ik zend u onverwijld een twaalfstal mannen uit mijn gevolg. Mocht de onbekende, in geval gij weigert hem antwoord te geven, lastig of onbeschoft worden, dan zegt gij eenvoudig: « Pak u voort ». En gaat hij dan niet onmiddellijk zijns wegs, dan laat de eigenares van deze allerliefste villa hem in hechtenis nemen.

— Vaarwel, stamelde zij. Vaarwel, duizendmaal vaarwel...

— Dit wasleitje neem ik mee, sprak Nero, geheel op den toon van een man van zaken. Ik zal vandaag nog met Agrippina spreken. Zij zal niet ontkennen, dat zij de hand in het spel heeft gehad. In ieder geval zat het palatium ervaren hoe Nero het opneemt, indien eene sterfelijke hand het waagt zich aan Christina te bezonden.

Hij sloeg de toga over den schouder en met een laatsten blik op het meisje verliet hij het vertrek.

— Vooruit, mannen! riep hij de gespierde Lusitaniërs toe, die in den voorhof tusschen de slanke Korinthische zuilen neergehurkt zaten.

Zij sprongen op en schikten de draagriemen terecht.

Nero vlijde zich in de kussens.

Paulo stond naast den draagstoel, ook de opperslaaf van het atrium en eenige slavinnen traden dienstvaardig naderbij.

De Keizer wierp een handvol goudstukken tusschen hen in, knikte hen toe op de gewone manier der Romeinsche grooten en beval met luider stem:

— Naar het palatium!

HOOFDSTUK XVIII

NERO BIJ ZIJNE MOEDER

De vier Lusitaniërs hadden in het ostium hunne hoornen lantaren aangestoken. Eenige slaven volgden met spitse, hoog opvlammende fakkels.

De eindeloze Via Appia, die na een paar honderd schreden bereikt was, lag stilzwij-

gend voor hen in de geheimzinnige schemering.

Melkwitte, dicht opeengepakte wolken, waar de maan slechts hier en daar even kon doorbreken, bedekten den hemel. Rechts en links rezen vóór de landhuizen de grafteekens

omhoog, sombere herinneringen aan de vergankelijkheid van al het schoone. In de verte, aan den overkant van den Tiberis, lag, gelijk een wrak in de zee van steen, waardoor de Cesar op zijn nachtelijken tocht aan alle zijden omringd was, de berg Janiculus, de fiere, trotsche berg, die alleen verheven scheen boven de elegische stemming, waarin het too-verachtig maanlicht zelfs de onbezielde natuur wist te brengen.

Rechts, bij het begin van de Via Sacra, vond men de lijfwacht, die de Cesar daar tegen den aanvang der eerste nachtwake had besteld.

Zwijgend sloten de Pretorianen zich bij den optocht aan.

Tien minuten later hield de vorstelijke draagstoel bij het met fakkels verlichte vestibulum van het paladium stil.

Seneca, die den Imperator dezen avond bij eene gewichtige bespreking had verwacht, naderde hem met haastigen tred.

Met een ongeduldig gebaar wees Nero hem terug.

— Alle ernstige zaken morgen! Ik heb nog eene bijzonder vermakelijke persoonlijke gelegenheid te behandelen. Waar is Octavia? En waar is de Keizerin-moeder?

Seneca wikkeld zich met waardigheid in zijne toga.

— Vergeef het mij zoo ik u onvriendelijk bejegende dan met mijn eerbied voor uw gelauwerd hoofd bestaanbaar is. Waarde leermeester, weet gij, wat er gebeurd is?

Seneca trok de schouders op.

— Ik vermoed het, maar één ding kan ik u verzekeren: mijne hand is buiten het spel gebleven. Ik weet, dat met den hartstocht niet te redeneeren valt; het eenige wat men kan eischen, is het in acht nemen van enkele verplichtingen. Dat gij heden, op uw verlovingsdag, zoo lang zijt weg gebleven, overschrijdt, mijns inziens, de grenzen, die zelfs een Cesar te eerbiedigen heeft.

— Onze verlovingsdag! riep Nero op den toon der oprechtste verrassing. Dat wist ik niet! Zij heeft er ook geen woord van gezegd. Maar het zij zoo! Ik zal later uwe verwijten

geduldig aanhooren. Tot straks dan!

Zoo sprekend, trad hij over den drempel van het groote vrouwenvertrek.

Bleek als een marmeren beeld, zat Octavia op den zilveren armstoel.

Onafgevend rustte haar blik op de bloemen van den ingelegden vloer.

Ook toen Nero, in afwachtende houding, midden in de kamer bleef stilstaan, sloeg zij de oogen niet op.

Agrippina daarentegen rees van de met kussens belegde rustbank op en trad in waarlijk vorstelijke houding haar zoon te gemoet. Juist wilde zij op hare gewone gebiedende wijze beginnen te spreken, toen Nero haar met toornigen blik het geopende schrijfleitje voorhield en halffluid zeide:

— Keizerin Agrippina, antwoordt den Imperator: wat beduidt dit zonderling epistel?

Toen Agrippina haar zoon daar zoo hooghartig en fier, vol edele verontwaardiging, voor zich zag staan, week zij onwillekeurig een paar stappen achteruit.

— Moeder, vervolgde Nero, loochent gij uwe daad? Ik zie, dat Octavia met de zaak bekend is, anders zou zij mij begroeten, in plaats van zoo, aan den grond geworteld te blijven staan. Ik kan er dus in hare tegenwoordigheid gerust over spreken. Wie heeft deze regels in het was gegrift?

— Ik, gaf de Keizerin-moeder ten antwoord, bedaard de armen over de borst kruisend.

— Vergun mij dan de opmerking, dat gij in dit schrijven een toon aanslaat, dien ik niet gewend, en ook niet van zins ben aan te hooren.

— Gold die toon u dan misschien? vroeg Agrippina spottend. Kon ik vermoeden dat deze brief den Imperator in handen zou vallen?

— Neen, dat kondt gij niet, maar ik dank het Noodlot, dat ik op het juiste oogenblik tegenwoordig was. Het arme kind zou zich misschien toch bang hebben laten maken. Weet, moeder, dat uw boodschapper de vurig verlangde woorden: « Ik zal gaan », nimmer te hooren krijgt. Ik, de Keizer, heb bevel gege-

ven, den kerel, in geval hij onbeschaamd of lastig mocht worden, den weg te wijzen, zoo als de wet dit ieder Romeinsch burger, ja ieder vreemdeling toestaat.

— Hebt gij u durven verstouten... ?

— Ja, moeder, dat heb ik.

Met krachtige hand omvatte zij zijn pols en trok hem zoo naar den versten hoek van het vertrek.

— Een dwaas zijt gij en een deugniet ! Hebt gij dan de offers vergeten die ik gebracht, de inspanning, die ik mij getroost heb, mijne onvermoeide zorg voor uw geluk...

— Sinds eenigen tijd weet ik, dat de ijverzucht, waarmee gij naar uw doel gestreefd hebt, in de eerste plaats u zelve gold. De moeder te zijn van een Imperator, in zijn naam te heerschen, hem aan den leiband te houden als een onmondig kind, dat was het wat gij u gedroomd hebt !

— Wie zegt dat ? riep zij toornig.

— Dat hebben mij mannen gezegd, wier waarheidsliefde niet in twijfel kan worden getrokken. Ik zelf ondervond immers de gevolgen van dezen droom. Hoe het zij, gij zijt mijne moeder en daarom heb ik, dikwijls tegen mijne overtuiging, alles verdragen. Elke onschuldige opwelling van zelfstandigheid heb ik onmiddellijk onderdrukt wanneer ik merkte, dat zij u leed deed. Thans echter bemoeit Agrippina zich onrechtvaardig met zaken, die alleen Nero aangaan, thans zal hij zich aan geene verwijten storen, zich door niets laten weerhouden.

— Dat moge zoo schijnen, ik weet echter wat ik wil. Ik zal mij voor goed losmaken uit den strik, dien gij mij om den hals geworpen hebt. Ook de arme Octavia lijdt onder den vreeselijken druk van uwe ijzeren wilskracht. Deze druk heeft ons tot het huwelijk doen besluiten, maar hij kan ons niet dwingen liefde voor elkander te koesteren, ja, zelfs maar te huichelen...

— Knaap, wat moet dat beteekenen ?

— Gij zult moeten kiezen, moeder ! Of gij zweert mij bij Jupiter, den wreker van den meened, dat gij Christina, de gewezen slavin, zoo als gij haar noemt, verder met rust te laten

of nog heden maak ik een einde aan uw onrechtvaardigen invloed op de regeeringszaken,

— Dwaas ! lachte Agrippina, met voorgewende onverschilligheid.

Zij was bleek geworden bij deze ongewone taal van haar zoon en had al hare zelfbeheersching noodig om hare opgewondenheid te verbergen.

— Ik vraag u nogmaals : Kies ! eischte Nero op stelligen toon.

Agrippina was zich zelve weder volkomen meester geworden ; zij trad op haar zoon toe, streek hem, als wilde zij hem tot bedaren brengen, met de hand zacht langs de gloeiende wangen, keek hem aan met den teederen, bestraffenden blik van eene bedroefde moeder en zei :

— Waarom windt gij u toch op ? Waarom praat gij woorden zonder zin ? Wat is Nero zonder zijne moeder, die hem heeft opgeleid om heerschappij te voeren ? Bedenk toch, dat Burrus en zijne Pretorianen mij blindelings zullen gehoorzamen...

— Wat ? stoof Nero op.

— Zeker blindelings ! herhaalde zij kalm, maar op stelligen toon.

Nero lachte.

— O, hoe weinig kent gij het Romeinsche volk en de soldaten van de lijfwacht ! Zoolang Nero doorging voor uw gewilligen zoon, zóólang zeker. Geheel Rome wist immers hoe trouw ik u aanhing ; u gehoorzamen was hetzelfde als mij gehoorzamen. Zoodra er echter, wat het noodlot verhoede, tusschen ons eene klove ontstaat, hoort gij, Keizerin Agrippina, zullen onze soldaten zich weten te herinneren, aan wien zij den eed van trouw hebben gezworen, aan u of aan mij !

— Laat ons den twist toch eindigen ! sprak Octavia, voor de eerste maal het woord nemende. Ik verwacht hier bedreigingen noch welsprekende redevoeringen, maar geheel alleen, zonder omwegen een kort besluit. Gevoelt gij dan niet, welk een vreeselijken smaad gij op ons laadt ? Nero, de Imperator, de geëmaal van Octavia, bemint eene laaggeborene... !

Octavia was niet in staat zich te beheerschen.

Zonder nog iets te zeggen stond zij op en verliet het vertrek om naar haar cubiculum te gaan, waar zij, uitgeput door al hetgeen zij in de laatste weken had moeten doorstaan, op hare legerstede nederviel.

— Moeder, hervatte Nero op plechtigen toon, ik zweer u dat ik Christina lief heb als het licht mijner oogen; o, hadt gij mij niet zoo spoedig tot het huwelijk met Octavia gedreven dan zeg ik u, dat ik Christina, den geheelen adel van Rome ten spijt tot mijne gemalin zou gemaakt en op den troon verheven hebben.

— Knaap! Zijt gij krankzinnig?

Agrippina lachte, maar haar lach klonk als die van een wanhopende. Krampachtig met de armen zwaaiend, liep zij hijgend de kamer op en neer.

— Eene slavin op den troon van Augustus! riep zij plotseling, handenwringend uit. De gedachte alleen is eene misdaad tegen den Staat, een slag in het aangezicht van uwe moeder!

Wees toch kalm! Voorloopig is er niet de minste kans op de verwezenlijking van mijne wenschen. Maar indien het ooit geschiedde, eisch dan van mij geen antwoord op de vraag: welke Keizerin vóór Christina de Kroon meer verdiend heeft dan zij?

— De slavin! zuchtte en jammerde Agrippina.

— Wat beteekent dat toch? Wandelt gij zoo geheel in het duister rond dat gij nog niets bespeurd hebt van den machtigen ademtocht, die als een liefelijk lentekoeltje over de geheele wereld heenstrijkt, van Syrië tot Lusitanië toe? Of sta ik alleen zóó hoog, dat ik niets van die geheimzinnig naderende verandering bespeur? Niet tevergeefs heeft Seneca mij geleerd, dat voor de Natuur alle menschen gelijk zijn, dat het onderscheid tusschen hoog en laag slechts door menschen gemaakt is, dat de vermeende rechten van de grooten der aarde slechts steunen op willekeur en overmacht!

Agrippina knarstandde van woede.

— Wanneer heeft Seneca dien onzin uitgekraamd?

— Dagelijks, zoolang ik hem ken.

— Dan moet hij verwijderd worden. Zulk een onmens! Ik stelde vertrouwen in zijne lessen, wijl zij een gehoorzamen, liefhebberden zoon van u maakten. Thans echter, weg met den potsenmaker, den huichelaar!

— Moeder, begon Nero na eene lange pauze, zoo Seneca uwe ontevredenheid opwekt, zal ik hem uit zijne betrekking ontslaan. Hij is wijsgeer genoeg om het palatium te kunnen ontberen. Hebt gij ook nog andere wenschen? Zij zullen voor mij bevelen zijn! Verwacht echter niet dit ééne van mij: dat ik van Christina zal afzien! Ontdek ik nogmaals de geringste vijandige gezindheid, dan omring ik haar met eene eigene Germaansche lijfwacht!

Agrippina kromp ineen.

Eensklaps scheen haar een gedachte door het brein te schieten, die haar op de overwinning deed hopen.

Gedurende eenige oogenblikken hield zij de van woede flikkerende oogen op den grond gericht.

Daarna sprak zij op den zachtmoedigsten toon:

— Zeg mij, lieve jongen, is dat alles slechts een staaltje van de halstarrigheid, die gij van uw vader, Domitius Ænobarbus, geërfd en tot nu toe ingehouden hebt? Of hebt gij dat meisje werkelijk zoo lief?

— Ik bemin haar meer dan iets ter wereld.

— Welnu dan, bemin haar! Ik smeeke u echter, doe het in het geheim! Ik zal trachten de ongelukkige Octavia te troosten, en... wie weet wordt zij niet eenmaal uw gemalin!

— Moeder, gij maakt mij zielsgelukkig! riep Nero hartstochelijk uit.

In zijne uitbundige vreugde wierp hij zich aan de borst der Keizerin en kuste hare koortsachtige gloeiende wangen.

— Dwaas kind, sprak zij teeder. Meen toch niet, dat ik thans goedkeur, wat ik uit overgroote zwakheid toelaat. Ik denk, en dat is werkelijk mijn eenige troost, dat de tijd u langzamerhand wel verstandiger zal maken.

— Denk wat gij wilt en droom heerlijk. Ik ben vreeselijk moe. Goeden nacht!

Stralend van geluk snelde Nero heen. In het atrium wachtten zijn slaven reeds, om hem naar zijn slaapvertrek te geleiden.

— Onnoozele knaap! mompelde Agrippina, toen het gordijn achter den Keizer was dichtgevallen, meent gij mij, *mij*, de wet te kunnen voorschrijven!

Hoe vlamden zijne oogen van toorn toen hij mij bedreigde! Maar, dank zij den Goden! er is reeds voor gezorgd, dat de wateren niet over den dijk stroomen!

Agrippina snelde naar het mat verlichte slaapvertrek van Octavia. De jonge vrouw had zich snikkend op hare legerstede geworpen. Haar kussen was doorweekt van de tranen, die rijkelijk vloeiden.

— Schrei niet! sprak de keizerin-moeder kortaf, maar toch op medelijdenden toon. Gij hadt het slimmer moeten aanleggen, dan zou de vogel u niet ontsnapt zijn.

Octavia hief langzaam het betraande gelaat op. Zij bewoog de lippen alsof zij eene poging wilde doen, om de beschuldiging te wederleggen.

— Zwijg maar! hernam de Keizerin-moeder. Ik ben niet gekomen om u verwijten te doen, of aanmerkingen te maken. Wat zou dat ook helpen? Hetgeen gisteren gebeurd is, wordt door de klaagliederen van eene vrouw niet hersteld. Integendeel: ik kom u mededeelen, dat gij binnen korten tijd over uwe mededingster de zege zult behalen!

— De zege behalen? herhaalde Octavia in bangen twijfel.

— Ja! Mijn besluit staat vast. Vermetel genoeg heeft hij mij toegeroepen: de dood alleen kan mijne verbintenis met Christina verbreken. Voor dezen noodzakelijken dood zal ik zorg dragen!

Sidderend verborg Octavia het gelaat in het kussen.

— Zet al uwe zorgen op zijde, troostte Agrippina. De zedelijkheid, de deugd, de glans, de waardigheid van den Cesar gebieden het! Wij handelen slechts tot zelfverdediging en dan is elk middel geoorloofd!... Ik zeg:

elk middel, en ik zal zulks tot het uiterste drijven. De troon van den Cesar straalt heerlijker dan alles wat op deze aarde schittert. In het kort: Ik geef hem drie weken bedenktijd. Heeft hij dan dit meisje niet weggejaagd, dan is haar lot beslist. Ik laat haar dooden!

— Bij den almachtigen Jupiter! steunde Octavia, angstig opspringend, dat zult gij niet doen, moeder van den Imperator!

— Waarom niet?

— Omdat... Omdat...

— Ook de langmoedigheid heeft hare grenzen, riep Agrippina uit. Wanneer eenmaal de wereldgeschiedenis over mij spreekt, zal zij mij menigen vloek naar het hoofd slingeren: want hoeveel van die onbeduidende menschen der toekomst, zullen in staat zijn mij en mijne grootste beweegredenen te begrijpen? Ik beschouw dat alles als beuzelarij en zotteklap maar de gedachte, dat ik mij in de oogen van de nakomelingschap belachelijk zou hebben gemaakt, kan mij tot razernij brengen. Ik kom op voor de wetten en de eer van het keizerlijk huis: op mij, als hoofd der familie, rust de plicht, den ouden glans te bewaren, en den-gene, die daarop eene vlek durft werpen, van de aarde te doen verdwijnen!

Octavia trad op haar toe.

— Geliefde moeder! sprak zij met diep bewogen stem, ik moest de laatste zijn die, deze schuldige verdedigt. Mijn geweten zegt mij echter: alleen het leed over uwe voor eeuwig verloren liefde maakt u zoo onverzoenlijk in de beoordeeling van hare handelwijze, en dààrom zou het toch een moord zijn.

— Goed, noem het zoo! Maar wanneer een struikroover in mijne omheinde woning sluipt, om de schatkamer te bestelen, dan heb ik het recht hem te dooden.

— Moeder! zuchtte Octavia, Christina heeft mij zijne liefde niet ontroofd, want dat kleinood heeft nooit in mijne schatkamer gelegen. Zie, ik zou de goden dagelijks op mijne knieën danken, hun mijne laatste denarie offeren, als ik na jarenlange moeite, zijn hart kon veroveren; zij het dan ook voor eene enkele, kortstondige week! Zóó echter, door ruw, onmeedoogend geweld, neen, moeder,

dat niet! Dat zou hem nog meer verbitteren; hij zou in mij de bewerkster zien van zijn verlies, hij zou mij haten, terwijl ik hem nu slechts onverschillig ben!

— Vrees dat niet! antwoordde Agrippina. Men kan elk deel te boven komen, vooral wanneer men Keizer is! Ga nu slapen, Octavia! Gij zult zeker vermoeid zijn, evenals ik.

— Neen, neen, ik laat u zoo niet heengaan! riep Octavia, terwijl zij hare schoonmoeder van de deur terughield. O, gij kent hem niet! Meen toch niet, dat gij zulk een gemakkelijk spel met hem zult hebben. Indien hij haar werkelijk liefheeft, zooals ik vrees, dan zal hij voor haar bezit den strijd aanbinden tegen alle aardsche machten. En voert gij geen openlijken strijd, laat gij dat meisje in het geheim ombrengen, dan moge Jupiter ons genadig zijn! Mij, u, geheel Rome zal hij vernietigen in zijn grenzenloos harteled! In den korten tijd, dat hij in mijn tegenwoordigheid vertoefde, heb ik een blik kunnen werpen in den vreeselijk dreigenden afgrond zijner ziel... Alles heeft dààr zijn zetel opgeslagen: de goede en kwade genieën, geluk en onheil, de goedheid, en de alles vernielende onmensche-lijkheid. Ik zou gelukkiger zijn geweest dan eenige vrouw der wereld, indien het mij vergund ware geweest, het heerlijke, edele in zijne ziel te doen toenemen en de machten der duisternis zegevierend ten onder te brengen. In de onnaspeurlijke raadsbesluiten der goden was mij dat geluk ontzegd: deze Christina echter, zoo schijnt het ten minste, zal er in slagen. Laat ik daarom mijn leed dragen, als hij maar gelukkig is, als de kiemen der onsterfelijke, groote daden, die hij in zijn hart ronddraagt, zich slechts ongestoord en krachtig kunnen ontwikkelen!

Agrippina staarde haar aan alsof Octavia Gothisch had gesproken.

— Ik begrijp u niet, sprak zij eindelijk en haalde de schouders op.

— Indien gij hem zoo liefhadt als ik, zoudt gij mij wel begrijpen. Gij zoudt hem het zwijgen opgelegd, hem, onder eenig voorwendsel, weggeleid en mij alles bespaard hebben. O, wat heb ik vreeselijk geleden! Welk eene

marteling, toen hij u kort en bondig te woord stond en voor mij, zijne gemalin, zóó weinig achting toonde, dat hij in mijne tegenwoordigheï de zaak van die Christina verdedigde!

— Nu, gij ziet immers welk verdriet die el-
lendige slang u berokkent! Daarom juist wil ik haar vernietigen. Gij zijt werkelijk niet heel goed bij het hoofd...

— Neen dat niet! Ik zie de zaak helder genoeg in... Hetgeen ik zoo even zei, was niets dan een slecht onderdrukte angstkreet van mijn hart. Christina martelt mij tot razend wordens toe! Maar gij moogt haar niet dooden! Zweer mij bij het heiligste, dat gij het niet zult doen! Ik zou geen rustig oogenblik meer hebben! Zweer het mij, of ik ga onmiddellijk naar hem toe en verraad hem uw plan!

Een vlammend, toornig rood overtoog het gelaat van de Keizerin moeder.

— Gij hebt de natuur van eene slavin! riep zij woedend uit. Wie zich in het stof te slapen legt, moet zich niet verbazen, als hij ver-
trapt wordt!

— Ik ga naar hem toe... steunde Octavia.

Met bevende vingertoppen maakte zij de nestels dicht van hare halffloshangende tunica en greep naar de melkwitte palla...

— Goed dan! sprak de Keizerin-moeder wrevelig, toen zij zag, dat Octavia het ernstig meende. Ik beloof het u...

— Bij het hoogste en heiligste wat daar is tusschen hemel en aarde?

— Bij mijne onbeperkte macht over dit wereldrijk! verbeterde Agrippina met de hounding van eene gebiedster. Dit meisje, voor wie gij vergiffenis smeekt, zal geen leed geschieden! Eén ding zult gij mij echter wel veroorloven, namelijk, dat ik alles in het werk stel om deze verhouding op passende wijze te verbreken. Zijt gij er om uw zelfs wil onverschillig onder, goed! Mij, de moeder van den Imperator, is zij een gruwel, ik zal dus handelen overeenkomstig den plicht, dien mijne fierheid mij oplegt!

Zonder Octavia een groet waardig te keuren, verliet zij met hoog opgericht hoofd het vertrek. Het Syrische gordijn viel golvend achter haar neder.

KEIZER NERO

OF DE

eerste martelaren van het Christendom

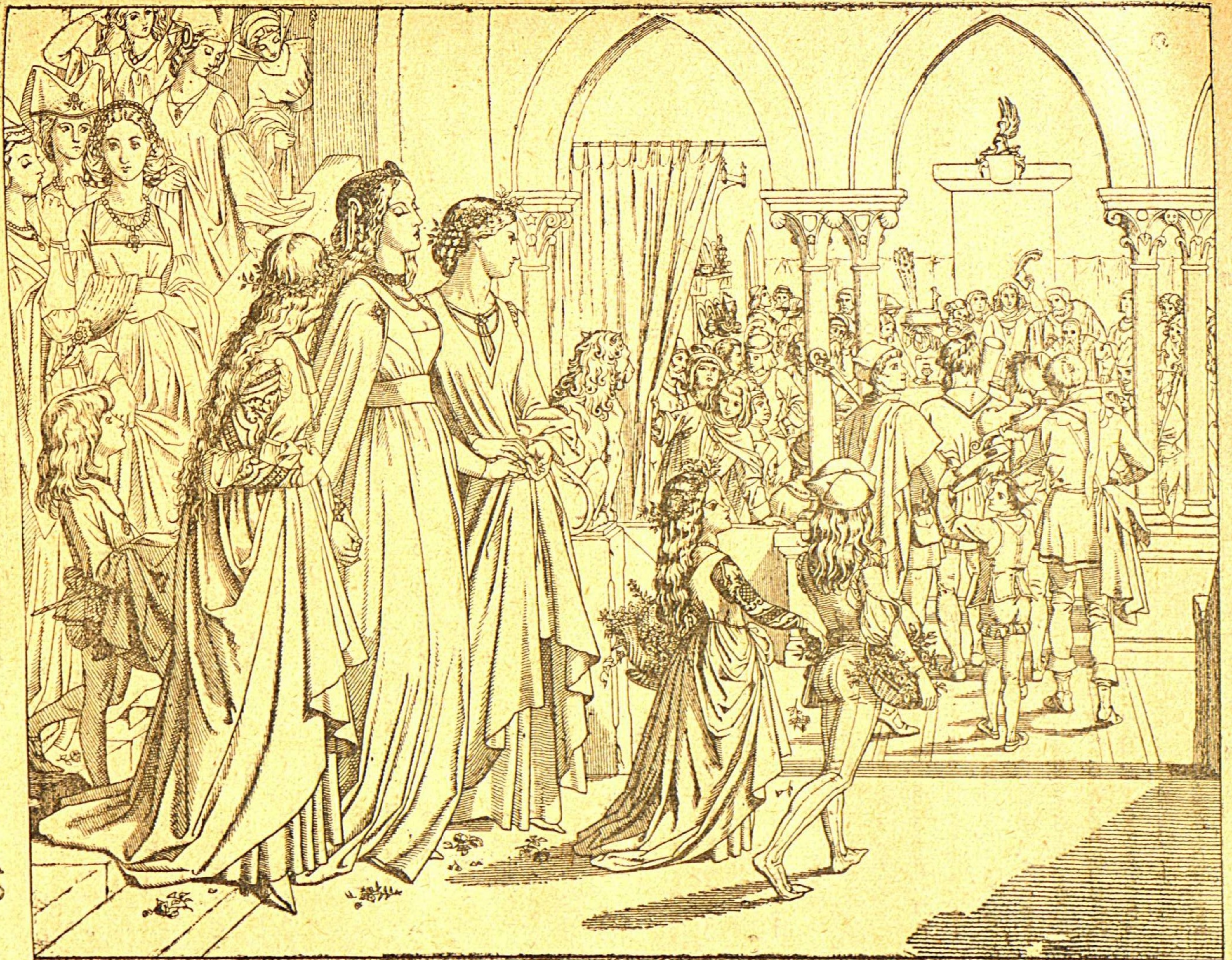
BEWERKT DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ
St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.

Talrijke maagden kwamen den begunadigde bloemen brengen.... (Bladz. 156).

Christina omvatte den voet, de engel nam haar bij de hand en fluisterde haar toe,... (blz. 181).

INHOUDSTAFEL.

Hoofdstuk.	bladz.
	1
I Het plan van Agrippina	14
II De oude bedelaar	27
III Het drama op den berg	49
IV De tijgerin	65
V Het offer	77
VI Op zee	94
VII In het hol van moeder Barbilla	104
VIII De jonge priester	120
IX In doodsgevaar	133
X Aan het Romeinsche hof	145
XI De jonge Imperator	160
XII De ontmoeting	172
XIII De verdwijning van Christina	183
XIV De smart van Nero	199
XV Strijd tusschen liefde en plicht	219
XVI De driekantig geslepen dolk	228
XVII De brandbrief	245
XVIII Nero bij zijne moeder	256
XIX De schaking	263
XX De hartstocht van Pallas	270
XXI De ontvoering	277
XXII Moeder en Zoon	296
XXIII De keerzijde in het gemoed van den Imperator	